

קורס מספר: 290.2841

שנה"ל: 2012-2013

יצירתיות בסייעוד

מרצה: גב' דלית וילהלם

דוא"ל: dwilhelm@univ.haifa.ac.il

מתוך: <http://www.nursetogether.com/Career/Career-Article/itemId/1598/Using-Creativity-and-Innovation-in-Nursing.aspx>

היצירה היא המקום שבו אף אחד אחר לא היה אי פעם...
יצירתיות היא מרכיב חיוני בסייעוד בפרקטיקה המקצועית באינטראקציה של האחות עם מטופלים, משפחות וצוות. אי הכרה במרכיב היצירתי בפרקטיקה הסייעודית וחוסר עידוד של יצירתיות עשוי לעכב התפתחות וחדושים עתידיים בסייעוד. שילוב של סיעוד ואמנות מעורר השקפה הוליסטית יותר על הטיפול ומסייעת במציאת פתרונות טובים יותר בטיפול היומיומי. מחקרים מראים קשר ישיר בין יצירתיות של האחיות לבין קשר טיפולי משמעותי ושביעות רצון גבוהה של המטופלים.

מטרות הקורס הן:

1. להקנות למשתתפים ידע, מיומנויות ותפיסת עולם, לגבי יצירתיות של הפרט, והאחות כאיש מקצוע.
2. להתנסות בחוויות יצירתיות המאפשרות הבנת המרכיבים והתהליכים היצירתיים שמאפשרים פיתוח אסטרטגיות יעילות להתמודד עם גמישות מחשבתית ועם מצבי חוסר וודאות במערכת הבריאות.
3. להתנסות בעבודה קבוצתית בפיתוח פרויקט יצירתי בסייעוד

דרישות והרכב הציון:

1. השתתפות פעילה בכיתה – 20%
2. הגשת עבודה בקבוצות – 80%
3. נוכחות : חובה .

תכני הקורס ורשימת הקריאה

תאריך: 24.10.12 (10:30-13:30)

נושא השיעור:

1. מבוא: מושגי ייסוד –

יצירתיות

חדשנות

2. מאפיינים קוגניטיביים ורגשיים המעודדים יצירתיות

Keith, S. (2000). Creativity: Cognitive, personal, developmental, and social aspects. *American Psychologist*, Vol 55(1), Jan, 151-158.

Dietrich, A. (2004). The cognitive neuroscience of creativity. *Psychonomic Bulletin & Review*, 11 (6), 1011-1026.

תאריך: 31.10.12 (10:30-13:30)

נושא השיעורים ופריטים ביבליוגרפים:

3. מאפיינים קוגניטיביים ורגשיים המעכבים יצירתיות

Brennana, A. & Dooleyb, L. (2005). Networked creativity: a structured management framework for stimulating innovation. *Technovation*, 25, 1388–1399.

מאפיינים חברתיים המשפיעים על יצירתיות

תאריך: 7.11.12 (10:30-13:30)

נושאי השיעורים ופריטים ביבליוגרפים:

4. יצירתיות בסייעוד

Fasnacht, P. H. (2003). Creativity: a refinement of the concept for nursing practice. *Journal of Advanced Nursing*, 41(2), 195–202.

Rockwood Lane, M. (2005). Creativity and Spirituality in Nursing, Implementing Art in Healing. *Holist Nursing Practice*, 19(3):122–125.

תאריך: 14.11.12 (10:30-13:30)

נושא השיעור ופריטים ביבליוגרפיים:

5. טכניקות לעידוד יצירתיות

ששת הכובעים של דה-בונו

Karadağ, M. Saritaş, S. Erginer, E.(2009). Using the 'six thinking hats' model of learning in a surgical nursing class: sharing the experience and student opinions. *Australian Journal Of Advanced Nursing*, Volume 26 Number 3, p-59-69.

משחקי למידה

Akl, E.A., Sackett, K. M., Pretorius, R., Bhoopathi, P. S. S., Mustafa, R., Schünemann, H. & Erdley, W.S. (2008). Educational games for health professionals. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2008, Issue 1.
Art.No.:CD006411.DOI: 10.1002/14651858.CD006411.pub2.

Blakely, G., Skirton, H. G., Cooper, S., Allum, P. & Nelmes, P. (2009). Educational gaming in the health sciences: systematic review. *Journal of Advanced Nursing*, 65(2), 259–269.

Boctor, L. (2012). Active-learning strategies: The use of a game to reinforce learning in nursing education. A case study. *Nurse Education in Practice*, Aug 18, 1-5.

תאריך: 21.11.12 (10:30-13:30)

נושא השיעור ופריטים ביבליוגרפיים:

6. אינטליגנציות מרובות בסייעוד

Amerson, R. (2006). Energizing the Nursing Lecture: Application of the Theory of Multiple Intelligence Learning. *Nursing Education Perspectives*, Vol. 27, No. 4, pp. 194-196.

India, F. (2010). Professional competencies in health sciences education: from multiple intelligences to the clinic floor. *Advances in Health Sciences Education*, 15, 129–146.

הומור

Baid, H. & Lambert, N. (2010). Enjoyable learning: The role of humour, games, and fun activities in nursing and midwifery education. *Nurse Education Today*, 30, 548–552.

תאריך: 28.11.12 (10:30-13:30)

נושא השיעור ופריטים ביבליוגרפים:

7. חדשנות בסייעוד

Plake, K. S. (2010). INNOVATIONS IN TEACHING, Book Club Elective to Facilitate Student Learning of the Patient Experience with Chronic Disease. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 74 (3) Article 37.

Greenawald, D. A. and Adams, T. M. (2008). School Nurse Book Clubs: An Innovative Strategy for Lifelong Learning. *The Journal of School Nursing*, 24: 61-65.

Länsisalmi, H., Kivimäki, M., Aalto, P. and Ruoranen, R. (2006). Innovation in Healthcare: A Systematic Review of Recent Research. *Nursing Science Quarterly*, 19, 66-72.

הנחיות למטלה בקבוצות (80%)

המטלה הקבוצתית תתבצע בקבוצות של 2-4 סטודנטים. כל קבוצה תבחר מאחד הנושאים הבאים:

1. לבחור 10 יצירות/שירים קטעי מוסיקה רלוונטיים לעידוד מטופלים, להסביר כיצד להשתמש בהם במחלקה
2. לכתוב ספר שממחיש למטופלים טיפול, בעיה רפואית, הכנה לבדיקות התמודדות ועוד..
3. ליצור סרט קצר שמעבד את חוויית האשפוז/חוליהחלמה ועוד... שניתן להראות למטופלים
4. לבנות משחק שניתן לשחק עם החולים ויש לו פוטנציאל שיקומי/התמודדות
5. לבחור 5 ספרים שמדגימים את הפאן האומנותי בסייעוד ולעשות מועדון ספר **Book Clubs** עם אנשי הצוות במחלקה
6. לשמוע 5 סיפורים של מטופלים ולכתוב מהם סיפור על בית חולים, טיפול, להיות חולה שניתן להשאיר במחלקה לטובת מטופלים/אנשי הצוות
7. לכתוב ספר שירים על – להיות חולה, להיות מטפל, ללוות את החולי והסבל
8. לכתוב ולהכין הצגה קטנה שתתבצע בתיאטרון בובות על סיטואציה מחיי המחלקה/מרפאה/התמודדות
9. להכין חוברת עם קריקטורות מחיי המחלקה/מרפאה/אשפוז/התמודדות ולהשאיר במחלקה
10. להכין חוברת עם סיפורים קצרים על חיי המחלקה/מרפאה/אשפוז/התמודדות ולהשאיר במחלקה
11. להכין חוברת עם בדיחות על חיי המחלקה/מרפאה/אשפוז/התמודדות ולהשאיר במחלקה

הנחיות לכתיבת המטלה:

מטרת המטלה היא ליצור תוצר שמשקף חוויות ותובנות של הסטודנטים סביב אחד הנושאים המופיעים ברשימה למעלה. התוצר אמור לשמש מטופלים או אנשי צוות.

1. בחירת אחד הנושאים המופיעים ברשימה

2. הגדרת המטרות של המטלה

3. חיפוש אחר רעיונות מקוריים ליצור
  4. חלוקת תת משימות בין כל חברי הקבוצה
  5. חיפוש ספרות רלוונטית המסבירה את התוצר הנבחר והרציונאל לביצוע
  6. עיצוב התוצר כך שיהיה שימושי לצוות או למטופלים
  7. הפעלת התוצר על מטופלים/אנשי צוות
  8. העבודה תוגש בשני חלקים-
- חלק 1: התוצר היצירתי שנועד לשימוש (עם הסברים ברורים לשימוש מטופלים או אנשי צוות)
- חלק 2: תיאור המטלה:
- א. רציונאל לבחירת הנושא
  - ב. רפלקציה אישית לפני הכנת התוצר
  - ג. הגדרת המטרות והשימושים של התוצר שמוגש לצוות או למטופלים
  - ד. מתן הסברים על התוצר בשילוב עם ספרות מקצועית רלוונטית
  - ה. הפעלת התוצר עם מטופלים/אנשי צוות
  - ו. תיעוד תגובות של מטופלים/אנשי צוות שהופעלו
  - ז. ניתוח התגובות של המטופלים/אנשי צוות
  - ח. רפלקציה אישית לאחר התהליך של הכנת התוצר ותגובות המטופלים/אנשי צוות

תאריך הגשת המטלה: יום רביעי 23.1.13